

TRƯỜNG THCS HÀ HUY TẬP

MÔN NGỮ VĂN 9 - THEO CHƯƠNG TRÌNH GIẢM TẢI TUẦN 27

TIẾT 127 -128 : NHỮNG NGÔI SAO XA XÔI

(Lê Minh Khuê)

A. PHẦN 1: HS ĐỌC VÀ TRẢ LỜI CÂU HỎI VÀO TẬP BÀI SOẠN.

1. Các em hãy đọc kĩ văn bản SGK trang 120, 121

2. Tìm hiểu phần chú thích sách giáo khoa và các em hãy trả lời các câu hỏi sau (trả lời câu hỏi bằng miệng)

? Nêu những hiểu biết về tác giả Lê Minh Khuê ? (Gạch trong SGK)

? Cho biết văn bản thuộc thể loại gì? Nêu xuất xứ , hoàn cảnh ra đời của tác phẩm ?

? Phương thức biểu đạt chính của truyện là gì ?

? Đại ý của tác phẩm ?

? Bố cục của truyện được chia ra làm mấy phần ? Nêu ý chính của từng phần ?

3. Soạn phần Đọc – Hiểu văn bản trong sách giáo khoa / 121 (trả lời câu hỏi vào tập bài soạn).

? Em hãy kể tóm tắt nội dung của truyện ?

? Truyện có mấy nhân vật? Ai là nhân vật chính? Truyện được kể theo ngôi thứ mấy ?

? Tác dụng của ngôi kể đó ?

? Hãy cho biết hoàn cảnh sống của ba cô thanh niên xung phong ở một tổ trinh sát mặt đường có gì giống nhau ? Ngoài hoàn cảnh sống họ còn có chung điểm gì nữa ?

? Dù vậy họ vẫn có những nét cá tính riêng của từng người đó là gì?

Tác giả đã thể hiện chân thực và sinh động , tự nhiên tâm lí của những cô thanh niên xung phong tuổi đời còn rất trẻ trong đó có Phương Định. Hãy tìm các chi tiết sau để phân tích tâm lí nhân vật Phương Định ?

- Nhân vật tự quan sát và đánh giá về mình ở đầu truyện ?

- Tâm trạng của cô trong một lần phá bom ở cuối truyện?

- Cảm xúc trong trận mưa đá ở cuối truyện ?

? Em có nhận xét gì về ngôn ngữ, giọng điệu của truyện ?

? Qua văn bản em hình dung và cảm nghĩ như thế nào về tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ ?

B. PHẦN 2: Nội dung ghi bài

(YÊU CẦU HỌC SINH GHI BÀI VÀO TẬP BÀI HỌC)

TIẾT 127 -128 : NHỮNG NGÔI SAO XA XÔI

(Lê Minh Khuê)

I. Đọc - hiểu chú thích:

1. Tác giả: SGK/ 120

2. Tác phẩm:

-**Thể loại:** Truyện ngắn

-**Hoàn cảnh sáng tác :**SGK / 120

- **Đại ý :** Truyện làm nổi bật tâm hồn trong sáng, mộng mơ, tinh thần dũng cảm, cuộc sống chiến đấu đầy gian khổ, hi sinh nhưng rất hồn nhiên, lạc quan của những cô gái thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn. Đó là hình ảnh đẹp, tiêu biểu về thế hệ trẻ Việt Nam trong thời kì kháng chiến chống Mĩ.

-**Bố cục:** 2 phần

II. Đọc - hiểu văn bản:

1. Ba nhân vật nữ thanh niên xung phong trong tổ trinh sát mặt đường.

a. Điểm chung.

- Cùng hoàn cảnh sống, chiến đấu, cùng nhiệm vụ nguy hiểm và ác liệt.

- Có tinh thần trách nhiệm cao, dũng cảm, tình đồng chí đồng đội gắn bó, dễ xúc cảm, mơ mộng, thích làm đẹp...

b. Điểm riêng.

- Phương Định : Nhạy cảm ,hồn nhiên, thích mơ mộng và hay sống với những kỷ niệm của tuổi thiếu nữ vô tư giữa gia đình và thành phố của mình.

- Nho : Thích thêu thùa, trắng như kem...

- Chị Thao : Tùng trải, thực tế hơn nhưng không thiếu những khát khao, rung động của tuổi trẻ, sợ máu...

2. Nhân vật Phương Định.

<i>Tự đánh giá về mình</i>	<i>Với đồng đội</i>	<i>Với công việc</i>
----------------------------	---------------------	----------------------

<p>Con gái Hà Nội, cô gái khá, hai bím tóc dày,...cổ cao, kiêu hãnh như đài hoa loa kèn.</p> <p>-Còn mắt: “Cô có cái nhìn sao mà xa xăm!”, nó dài, màu nâu... thích ngắm mắt ...trong gương.</p> <p>- Mê hát...ngồi bó gối mơ màng.</p> <p>- Thích thú với cơn mưa đá...như sóng trong tâm trí</p>	<p>–“Trình sát chưa về!”, sốt ruột, lo.</p> <p>- Đỡ chị Thao</p> <p>- Mối đất bé Nho, rửa bằng nước đun sôi trên bếp than...tiêm, pha sữa</p> <p>- Những người đẹp nhất, thông minh, can đảm ... là những người mặc quân phục có ngôi sao trên mũ.</p> <p>- Các anh cao xạ, thông tin và công binh ... rất mến</p>	<p>-Một ngày ... phá bom đến năm lần. ..ít: ba lần...không sợ nữa...không đi khom...</p> <p>- Dùng xẻng đào đất ...Thình thoảng lưỡi xẻng chạm vào quả bom. Một tiếng động sắc đến gai người cửa vào da thịt tôi. Tôi rùng mình...Nhanh lên một tí! Vỏ quả bom nóng.Một dấu hiệu chẳng lành...</p> <p>-... nghĩ tới cái chết nhưng là một cái chết mờ nhạt...còn cái chính: liệu mình có nổ, bom có nổ không? ... làm cách nào để châm mìn lần thứ hai?</p>
<p><i>→ Trẻ trung, hồn nhiên, nhạy cảm, mơ mộng.</i></p>	<p><i>→ Yêu mến, gắn bó sâu sắc với đồng đội.</i></p>	<p><i>→ Chủ động, bình tĩnh, gan dạ, dũng cảm, tự trọng, có tinh thần trách nhiệm cao.</i></p>

(Sử dụng nhiều câu văn ngắn, giọng điệu lúc bình thản, lúc dồn dập, ngôi kể thứ nhất, miêu tả tâm lí nhân vật chân thực, tinh tế)

=> Vẻ đẹp tiêu biểu về lòng yêu nước của thế hệ trẻ Việt Nam thời chống Mĩ .

III. Tổng kết: Ghi nhớ: SGK / 122

Phần luyện tập. (HS làm vào bài soạn)

*Em hãy phân tích nhân vật **Phượng Định** trong truyện ngắn **Những ngôi sao xa xôi** của **Lê Minh Khuê** .*

TIẾT 129: ÔN TẬP PHẦN TIẾNG VIỆT

PHẦN I: HS ĐỌC VÀ TRẢ LỜI CÂU HỎI VÀO TẬP BÀI SOẠN.

1. Cho học sinh đọc bài tập 1 sgk/109. Hãy cho biết mỗi từ ngữ in đậm trong các đoạn trích trên là thành phần gì của câu?
2. Từ kết quả của bài tập này em hãy cho biết:

- Khởi ngữ là gì? Nêu đặc điểm của thành phần khởi ngữ.
 - Thành phần biệt lập là gì? Kể tên các loại thành phần biệt lập mà em đã học cùng đặc điểm, chức năng của chúng?
3. Cho học sinh đọc và làm bài tập II.1 sgk/110? Hãy cho biết mỗi từ ngữ in đậm trong các đoạn trích dưới đây thể hiện phép liên kết nào?
 4. Kể ra các liên kết về nội dung và các biện pháp chính trong liên kết về hình thức?
 5. Thế nào là liên kết chủ đề và liên kết logic?
 6. Hãy cho biết đặc điểm của các phép liên kết trong liên kết hình thức?
 7. Học sinh đọc bài tập III.1 sgk/111? Người ăn mày muốn nói điều gì với người nhà giàu qua câu hỏi được in đậm ở cuối truyện?
 8. Học sinh đọc bài tập III.2 sgk/111? Tìm hàm ý của các câu in đậm dưới đây. Cho biết trong mỗi trường hợp hàm ý được tạo ra bằng cách cố ý vi phạm phương châm hội thoại nào?
 9. Từ các bài tập trên hãy phân biệt nghĩa tường minh và hàm ý?

PHẦN II: Nội dung ghi bài

(YÊU CẦU HỌC SINH GHI BÀI VÀO TẬP BÀI HỌC)

TIẾT 129 : ÔN TẬP PHẦN TIẾNG VIỆT

I. Bảng tổng kết về khởi ngữ và các thành phần biệt lập.

1. Xét ví dụ 1/109

Khởi ngữ	Các thành phần biệt lập			
	Tình thái	Cảm thán.	Gọi – đáp	Phụ chú
Xây cái lăng ấy	Dường như	vật vả quá!	Thưa ông	- những người con gái... hay nhìn ta như vậy.

2. Bài tập: Viết một đoạn văn ngắn (6-8 câu) giới thiệu truyện ngắn “ **Những ngôi sao xa xôi**” của Lê Minh Khuê , trong đó có ít nhất một câu chứa khởi ngữ và một câu chứa thành phần tình thái.

II. Bảng tổng kết về các phép liên kết câu và liên kết đoạn văn.

Xét bài tập 1 sgk/110

	Phép liên kết			
	Lặp từ ngữ	Đồng nghĩa, trái nghĩa và liên tưởng	Thế	Nói

Từ ngữ tương ứng	cô bé – Cô bé		+ Nó- Cô bé + Thê- bây giờ cao sang rồi thì để ý đâu đến bọn chúng tôi nữa!	Nhưng, Nhưng rồi, Và
-------------------------	---------------	--	--	----------------------

III. Nghĩa tường minh và hàm ý:

1. Bài tập 1 sgk/111. Đọc truyện cười “Chiếm hết chỗ”

Câu “**Ở dưới đây các nhà giàu chiếm hết cả chỗ rồi!**” Người ăn mày muốn nói (bằng hàm ý) với người nhà giàu rằng “địa ngục là chỗ của các ông”.

2. Bài tập 2 sgk/111

a. Câu “**Tớ thấy họ ăn mặc rất đẹp.**” có thể hiểu “Đội bóng chơi không hay.”

⇒ Người nói có ý vi phạm phương châm quan hệ (khác đề tài)

b. Hàm ý của câu “**Tớ báo cho Chi rồi**” là: “Tớ chưa báo cho Nam và Tuấn”

⇒ Người nói có ý vi phạm phương châm về lượng.

** Bài :Chương trình địa phương (phần Tiếng Việt) (Cả bài Khuyến khích học sinh tự làm)*

** Bài :Luyện tập làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)*

(Cả bài Khuyến khích học sinh tự làm)

DẶN DÒ

Các em học sinh ghi chép bài và làm bài tập vào vở bài học và bài soạn. Khi đi học lại, các em nộp vở cho GV bộ môn để được điểm cộng.